

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترت روزنامه

دوشنبه ۹ تیر ۱۴۰۴ • ۴ محرم ۱۴۴۷ • ۳۰ ژوئن ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۱۴۵ • ۱۲ صفحه اذان ظهرتهران ۱۲:۰۸ • اذان مغرب ۱۹:۴۵ • اذان صبح فردا ۳:۰۶ • طلوع آفتاب ۴:۵۲

در اقدامی زیبا و خودجوش، ایستگاه صلواتی «منم سرباز ایران» در مسیر آزادراه تهران - شمال برپا شده است تا با اهدای پرچم و پذیرایی از مسافران بازگشتی از شمال، جلوه‌ای از همدلی ایرانیان را به نمایش بگذارد. عکس محمدصادق نیک‌کستر، فارس

instagram:sharghdaily1
twitter:sharghdaily
youtube:sharghdaily
Telegram:SharghDaily
aparat:tasvirshargh
www.sharghdaily.com

پزشکیان و اعتماد به عقلانیت ایرانی

حسن مدیریت دولت در جنگ تحمیلی ۱۲روزه

امیرستاری

بی‌اعتمادی‌های گسترده، اما این بار، دولت نشان داد که از گذشته درس گرفته و برای بحران‌ها برنامه‌ریزی کرده است.

زنجیره تأمین مختل نشده، فروشگاه‌ها خالی نشدند، رسانه‌های رسمی نیز به‌درستی مدیریت افکار عمومی را بر عهده گرفتند. حاصل تدبیر، این است که مردم نه به اضطراب پناه بردند، نه به هجوم برای احتکار، چراکه پیام آرامش‌بخش دولت، صادقانه و مؤثر بود. مردم احساس کردند دولت با آنها صادق است، نه مدیر صحنه‌ای برای تبلیغ خود.

در کنار این تدابیر، انسجام اجتماعی و اعتماد مردم به یکدیگر، به‌درستی مورد توجه دولت قرار گرفت.

دولت، به‌ویژه شخص رئیس‌جمهور، بارها و به شکل‌های گوناگون بر لزوم همدلی، انسجام و هم‌سرنوشتی ملی تأکید کرد؛ نه برای تعارف، بلکه به عنوان راهبردی اساسی در مدیریت ملی شرایط بحرانی. آنچه در مواجهه با رژیم متجاوز صهیونی اهمیت داشت، نه صرفا پاسخ نظامی، بلکه پاسخ اجتماعی و روانی ملت ایران به تهدیدهای ترکیبی و پیچیده دشمن بود.

پزشکیان و تیم او، به‌درستی فهمیدند که اسرائیل، بیش از آنکه به دنبال تخریب یک هدف فیزیکی باشد، در پی شکستن ستون‌های روانی جامعه ایرانی است: اعتماد عمومی، انسجام ملی و احساس امنیت. در چنین شرایطی، تأکید دولت بر اعتماد به مردم، گفت‌وگوی بی‌واسطه با ملت، پرهیز از دروغ و نداشتن رفتار پدرسالارانه، بزرگ‌ترین سلاح در

یادداشت

گلوله از سایه‌ها نمی‌آید

علیرضادقیقی

وکیل پایه یک دادگستری

باشد، یعنی زیرساخت اطلاعاتی کشور نه‌فقط از نظر مالی، بلکه از نظر امنیت انسانی و ملی نیز سوراخ شده است. نکته نگران‌کننده‌تر اینکه برخی کارشناسان امنیت سایبری معتقدند در صورت صحت این نشت‌های بزرگ، امکان دارد که نوع حمله فراتر از حملات معمول و مبتنی بر فناوری‌های پیشرفته‌تر مانند رابانش کوانتومی یا شبکه‌های یادگیری عمیق بوده باشد. سرقت اطلاعات از سامانه‌هایی مانند شاساکار (پایگاه هویت ارتباطی کشور)، اپراتورهای اینترنت (شاتل، آسیاتک، ایرانسل، مخابرات و...) و بانک‌ها به صورت هم‌زمان، نشان می‌دهد که مهاجم با از توانی فنی در سطح فراملیتی برخوردار است، یا به فناوری‌هایی مانند کامپیوترهای کوانتومی یا ابزارهای فوق‌پیشرفته رمزگشایی دسترسی داشته است، که در شرایط عادی، شکستن رمزگذاری دیتابیس‌ها برای آنها چندان دشوار نیست. این نشت‌ها می‌توانند در اختیار بازیگرانی قرار گیرند که برخلاف برخی مجرمان اینترنتی، دنبال پول نیستند؛ بلکه دنبال کشتن هدفمند افراد خاص هستند. ترورها در ایران دقیق، پرژئیتا و بی‌نقص اجرا می‌شوند. آیا هنوز کسی باور دارد این فقط کار یک موتورسوار در سایه بوده؟ یا وقت آن رسیده که پندیریم سرخ ترورها را باید در دیتابیس‌های به‌سرت‌رفته جست‌وجو کرد؟

در ترورهای سال‌های اخیر که به عوامل اطلاعاتی اسرائیل نسبت داده شده، چیزی ورای سلاح و گلوله نگران‌کننده است و آن دقت عجیب در شناسایی، زمان‌بندی و محل حضور قربانیان است. از فخری‌زاده تا نیروهای سپاه و دانشمندان هواضا، انگار مهاجمان از پیش می‌دانستند قربانی کجا می‌رود، چه ساعتی می‌رسد، و در کدام نقطه باید منتظرش باشند. چگونه چنین دقتی ممکن است؟ پاسخ، نه در ماهواره‌ها و جاسوسان خیابانی، بلکه در سرورهای بانکی، اپلیکیشن‌های پرداخت و نشت‌های اطلاعاتی بی‌سروصدا نهفته است.

داده‌هایی که گلوله می‌شوند

بانک‌های ایرانی اطلاعات وسیعی از شهروندان جمع‌آوری می‌کنند: نام، شماره ملی، شماره کارت / زمان و مکان دقیق ترانکش‌ها/ آدرس IP، موقعیت جغرافیایی، مدل گوشی، عادت‌های خرید و مسیرهای تکراری روزانه

اگر این داده‌ها به دست دشمن بیفتد -مثلا از طریق یک حمله سایبری سازمان‌یافته- می‌توانند مانند نقشه‌ای زنده از تردد روزانه یک فرد عمل کنند. مهاجم نیازی به تعقیب فیزیکی ندارد؛ فقط کافی است: بداند فرد هدف هر روز ساعت هفت صبح نان می‌خرد. ساعت ۹ در پژوهشگاه حضور دارد و ساعت ۱۹ به خانه در فلان منطقه بازمی‌گردد.

همین، برای طراحی یک عملیات ترور دقیق کفایت می‌کند. آنچه در اینجا می‌کشد، فقط تفنگ نیست، بلکه تحلیل رفتار بانکی و داده‌های مکانی است.

چرا این هشدار جدی است؟

در هفته‌های اخیر، ادعاهایی مطرح شده، مبنی بر نشت اطلاعات از بانک‌هایی مانند سپه، صادرات و حتی بانک مرکزی. اگر این ادعاها درست

روان‌خوانی

آرامشی از جنس مواجهه نه فرار

هاله‌شاهد

روان‌شناس

گاهی اوقات فکر می‌کنیم در حال کنار آمدن با شرایط هستیم، اما کاری که واقعا انجام می‌دهیم، فرار، اجتناب یا بی‌حسی است. وقتی زندگی طاقت‌فرسا یا دردناک به نظر می‌رسد، طبیعی است که به هر چیزی که به ما احساس آرامش می‌دهد، دست بپندازیم. همه ما می‌خواهیم احساس بهتری داشته باشیم. استراتژی‌های مقابله‌ای ناسالم، اغلب به این دلیل ایجاد می‌شوند که حداقل در کوتاه‌مدت مؤثر هستند. استفاده بی‌وقفه از تلفن‌های همراه برای پرت‌کردن حواسمان، پرخوری یا کم‌خوری برای آرام‌کردن خودمان، پرخاشگری یا گوشه‌گیری، کار زیاد برای اجتناب از افکارمان، یا تکرار مکرر «من خوبم» وقتی واقعا درد داریم، همه اینها به ما آرامش موقت می‌دهند، اما معمولا در نهایت ما را از خودمان و دیگران جدا می‌کنند. آنها به ریشه درد نمی‌پردازند، فقط آن را می‌پوشانند. در مقابل، مقابله سالم یعنی عبور از ناراحتی با آگاهی و مراقبت. یعنی نامیدن احساسات به‌جای سرکوب‌کردن آنها. یعنی با کسی که به او اعتماد دارید ارتباط برقرار کنید و به خودتان اجازه دهید دیده شوید. یعنی وقتی به استراحت نیاز دارید، استراحت کنید، نه به عنوان یک راه فرار، بلکه به عنوان راهی برای تجدید قوا. مقابله سالم شامل تکنیک‌های پایه‌ای مانند حرکت، تنفس، گذراندن وقت در طبیعت، نوشتن خاطرات، ابزار احساسات از طریق هنر یا به‌سادگی پرسیدن این سؤال از خودتان که «واقعا الان به چه چیزی نیاز دارم؟» به جای اینکه بگویید «چطور می‌توانم این احساس را متوقف کنم؟». درک تفاوت بین مقابله سالم و ناسالم بسیار مهم است، زیرا نحوه مقابله ما، مستقیما نحوه بهبودی یا ادامه آسیب‌دیدن ما را شکل می‌دهد. مقابله ناسالم، اغلب درد را عمیق‌تر و رنج ما را طولانی‌تر می‌کند. مقابله سالم، درد را به سوی رشد می‌برد و به ما اجازه می‌دهد تا آن را پردازش کنیم، نه اینکه از آن اجتناب کنیم. شما به خاطر مشکلات خارج از کنترل‌تان و اینکه باید راهی پیدا کنید که با مشکلات کنار بیایید، ضعیف نیستید. شما انسان هستید، اما وقتی تصمیم می‌گیرید با روش‌هایی کنار بیایید که در واقع به بهبودی شما کمک کنند، آن زمان است که شجاع هستید. مسیر رشد و سلامت روان نه با فرار، بلکه با مواجهه با حقیقت احساساتمان و یادگیری کنار آمدن با آنها به روشی که ما را به کمال نزدیک‌تر کند، آغاز می‌شود.

خبرخوانی

فهرست قرمز آثار تاریخی نداریم

ایسنا: تهیه «فهرست قرمز آثار تاریخی» ایران، بیش

از یک دهه است از سوی کارشناسان تأکید می‌شود. این فهرست، ابزاری برای شناسایی و حفاظت از مهم‌ترین آثار فرهنگی کشور در شرایط بحرانی مانند جنگ، ناآرامی‌های اجتماعی یا بلایای طبیعی به شمار می‌آید و می‌تواند زمینه‌ساز اقدام‌های فوری برای حفاظت فیزیکی، انتقال یا ثبت بین‌المللی و جلوگیری از قاچاق آثار باشد. به دنبال جنگ ۱۲روزه اسرائیل با ایران، تهدید آثار تاریخی کشورمان و تأکید‌های مکرر دغدغه‌مندان میراث فرهنگی به مجامع بین‌المللی برای حفاظت از آثار تاریخی ایران، این پرسش مطرح می‌شود که سرانجام فهرست قرمز آثار تاریخی ایران چه شد و آن همه تأکید برای تهیه آن به چه نتیجه‌ای رسید؟ سیداحمد محیط‌طباطبایی، رئیس ایکوم ایران (کمیته ملی موزه‌ها) که بارها درباره ضرورت تهیه این فهرست هشدار داده و تأکید کرده است که ایران، به‌واسطه قرارگیری در منطقه‌ای پرتنش و داشتن گنجینه‌ای گسترده از میراث فرهنگی، نیازمند اقدامی پیش‌دستانه در این حوزه است، در پاسخ به آن پرسش‌ها به ایسنا گفت: ایران هنوز فهرست قرمزی از آثار تاریخی خود ندارد. او اظهار کرد: در شرایط جنگ، اگر وضعیتی شبیه عراق یا افغانستان پیش آید یا نظم‌کشور به هم بریزد، فهرست قرمز برای حفاظت از اشیای تاریخی مهم‌ترین اولویت است، اما متأسفانه همیشه این فهرست پس از فاجعه تهیه شده است. با وجود اینکه همیشه تأکید داشتیم فهرست قرمز قبل از فاجعه تهیه شود، اما متأسفانه هنوز هم این فهرست تهیه نشده است.

شبکه‌خوانی

مراقبت از همبستگی موجود

این روزها بسیاری بر یک موضوع تأکید دارند: لزوم نگهداری و مراقب از همبستگی اجتماعی پیش‌آمده پس از این جنگ تحمیلی. محمد رهبری جزء کارشناسان تحلیل داده‌هاست. او در این مدت بارها به تحلیل ایکس (توییتر سابق) و نحوه فعالیت‌های گروه‌های مخالف، برانداز و سلطنت‌طلب و نقششان پرداخته است. محمد رهبری در مطلبی تحلیلی در صفحه شخصی خود نکاتی را درباره مراقبت از همبستگی موقت که در جامعه پدید آمده، نوشته است. به بخش‌هایی از آن در ادامه اشاره می‌شود.

●●●

از شهرام شب‌پره تا محسن چاوشی، از علی دایی تا وریا غفوری، از سیدمحمد خاتمی تا علیرضا رحایی و بسیاری دیگر از ورزشکاران، هنرمندان، فعالان مدنی و سیاسی، در طول ۱۲ روز تجاوز اسرائیل به خاک ایران، یک‌صدا و با ادبیات‌های گوناگون، این حمله را محکوم و از وطن دفاع کردند. تمام جریان‌های سیاسی داخل کشور، با وجود تنوع و تفاوت‌هایشان و فراتر از آن، اقرار مختلف مردم از طبقات اجتماعی گوناگون، یک‌صدا از ایران دفاع و تجاوز به خاک کشور را محکوم کردند. در سال‌های گذشته، چنین همبستگی‌ای میان مردم و نخبگان تقریبا بی‌سابقه بوده است. این همبستگی، خودجوش و بدون دخالت نهادهای دولتی، حول یک ایده مشخص شکل گرفت؛ دفاع از ایران در برابر تهاجم خارجی. تا پیش از این اتفاق، کمتر کسی می‌توانست چنین همبستگی‌ای را پیش‌بینی کند. برخی تحلیل‌گران حتی مدعی بودند که مردم برای تغییر وضعیتیشان از جنگ استقبال می‌کنند. اما این رخداد نشان داد که آنها جامعه ایران را به‌خوبی شناخته بودند؛ در جنگ هیچ خیر و برکتی نیست، «علاج در وطن است» و این را کسانی بهتر درک می‌کنند که مواجهه واقعی با جنگ را داشته‌اند. اکنون با پایان جنگ و برقراری آتش‌بس، که امیدوارم برای مدت طولانی پایدار بماند، پرسش اصلی این است که این همبستگی چه سرنوشتی خواهد یافت؟ واضح است که همبستگی حول «دفاع از ایران در برابر تهاجم خارجی» موقتی است و در صورت نبود مداخله خارجی، به‌تدریج و با پررنگ‌شدن مسائل داخلی، کمرنگ خواهد شد. برای جلوگیری از این وضعیت نامطلوب، که دشمن خارجی نیز ممکن است به آن امید بسته باشد، چند سیاست باید دنبال شود:

۱. صداقت مسئولانه: مهم‌ترین عاملی که همبستگی را از بین می‌برد، سلب اعتماد است که خود نتیجه بی‌صداقتی صادقانه رفتار نمی‌شود، اعتمادشان به مقامات و نخبگان سیاسی از بین می‌رود. نظرسنجی‌های معتبر در سال‌های گذشته نشان داده‌اند اعتماد مردم به مقامات و نهادهای سیاسی بسیار پایین است. ۲. جلوگیری از تبعیض: تبعیض، خشم ایجاد می‌کند و باعث می‌شود گروهی که از امکانات و مواهب برخوردار است، از سوی دیگران با خصومت دیده شود. استانداردهای دوگانه به برخورد با مردم و تقسیم‌بندی آنها به «خودی» و «غیرخودی»، خشم به دنبال دارد. وقتی امکاناتی به گروهی خاص اختصاص می‌یابد و از دیگران دریغ می‌شود، حس تبعیض شکل می‌گیرد. صداوسیما نمونه بارز این موضوع است. وقتی فقط به یک جریان یا گروه خاص تریبون داده می‌شود و سایر مردم، با وجود پرداخت مالیات برای تأمین هزینه‌های آن، احساس کنند نمایندہ‌ای در این رسانه ندارند، تبعیض احساس می‌شود. اینجاست که استاندارد دوگانه آشکار می‌شود؛ هنگام اخذ مالیات، همه باید مشارکت کنند، اما در ارائه تریبون در صداوسیما، فقط گروه خاصی امکان حضور دارد.

۳. مشارکت همه گروه‌ها در تصمیم‌گیری: اگر مردم احساس کنند در تصمیمات کلان نظام سیاسی نقش و مشارکت دارند، احتمالا اعتماد بیشتری به تصمیمات مقامات خواهند داشت. باید تا حد ممکن آنها را در تصمیمات مهم و راهبردی شریک کرد، در این صورت، حتی در برابر شدیدترین فشارها، مردم خودشان ایستادگی می‌کنند، زیرا در تصمیم‌گیری‌ها شریک بوده‌اند.

بسیاری از موارد فوق را می‌توان به‌سرعت در سیاست‌ها اعمال کرد و صداوسیما می‌تواند نماد این تغییر باشد. هرچند این موارد منحصر به صداوسیما نیست، اما این رسانه می‌تواند نمایانده‌ای از تحول باشد. جامعه ایران، به‌ویژه در شرایطی که تحت تهدید دشمن خارجی قرار دارد، به‌شدت به همبستگی نیاز دارد. از این رو، نباید از هیچ تلاشی برای حفظ و تقویت این همبستگی فروگذار کرد.

●●●

مهر: در رتبه‌بندی کیو اس ۲۰۲۶، تعداد ۱۱ دانشگاه از

ایران حضور دارند. دانشگاه تهران با رتبه ۳۲۲ دانشگاه اول ایران است و دانشگاه‌های صنعتی شریف با رتبه ۳۷۵، صنعتی امیرکبیر با رتبه ۴۵۶، علم و صنعت ایران با رتبه ۴۹۶ و صنعتی اصفهان با رتبه ۵۷۱ به ترتیب رتبه اول تا پنجم ایران را کسب کرده‌اند. همچنین دانشگاه‌های تبریز با رتبه ۵۷۸، شیراز با رتبه ۷۱۰-۷۰۱، شهید بهشتی با رتبه ۷۵۰-۷۴۱، فردوسی مشهد با رتبه ۱۰۰۰-۹۵۱، اصفهان با رتبه ۱۲۰۰-۱۰۰۱ و دانشگاه آزاد اسلامی با رتبه ۱۴۰۰-۱۲۰۱ دیگر دانشگاه‌های حاضر در این رتبه‌بندی هستند.

۱۱ دانشگاه

۸۷ درصد

مدنی‌زاده، وزیر امور اقتصادی و دارایی، اعلام کرد: «با زحمات شبانه‌روزی همکاران در کمرک جمهوری اسلامی طی ۱۲ روز گذشته، حدود یک میلیون تن کالاهای اساسی، ترخیص شد که افزایش ۸۷درصدی نسبت به ۱۲ روز مشابه در ایام قبل از جنگ داشته است. آمار ترخیص مجموع کالاهای اساسی و غیراساسی در این مدت به یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن رسیده که ۴۴ درصد رشد را نسبت به مدت مشابه پیش از جنگ نشان می‌دهد. این موفقیت نتیجه هماهنگی بین وزارت اقتصاد، وزارتخانه‌های راه، صمت و جهاد کشاورزی بوده است.»

۷۲

شهید

سخنگوی دولت با بیان اینکه تا این لحظه ۷۲ شهید زن و کودک داریم، از جمله چهار مادر باردار که به همراه جنین خود به شهادت رسیدند، گفت: «هفت بیمارستان به صورت غیرمستقیم مورد آسیب قرار گرفتند و بیمارستان کرمانشاه به طور مستقیم هدف قرار گرفت. همچنین ۱۱ آمبولانس و شش پایگاه سلامت آسیب دیدند». او خاطرنشان کرد: «در مجموع، طی ۱۲ روز جنگ، ۶۱۱ هزار تُن کالای اساسی از جمله برنج، مرغ، گوشت، شکر، روغن، آرد و تخم‌مرغ در سراسر کشور توزیع شد. همچنین تخلیه حدود یک میلیون تن کالای وارداتی در بنادر انجام گرفت که بخش عمده‌ای از آن، کالاهای مصرفی مردم بود».